

Rintasyöpä

Tunne rintasi ry

www.tunnerintasi.fi

Rintasyöpä

- Suomessa löydetään vuosittain noin 5000 uutta rintasyöpää, joista suurin osa naisilta. Myös muut voivat sairastua:
  - noin 30 miestä sairastuu vuosittain
  - muita sukupuoliä ei ole rekisteröity erikseen
- Tavallisin oire on kiinteä, aristamaton, ympäristöön kiinnittynyt kyhmy rinnassa.
- Yleisin rintasyöpätyyppi on tiehytperäinen (duktaalinen, n. 70%), toiseksi yleisin rauhasperäinen (lobulaarinen, 10-15%).

Kuvassa rinnan poikkileikkaus, jossa näkyy rinnan anatomiaa sekä hyvä- ja huonolaatuisia muutoksia

Rintasyövän taustatekijät

- Rintasyövän syntyyn voivat vaikuttaa joukko taustatekijöitä ja niiden yhteisvaikutus.
- Iän ja hormonaalisten tekijöiden tiedetään vaikuttavan rintasyövän syntyyn. Muita tekijöitä ovat esimerkiksi perinnöllinen alttius ja elintavat (ravinto, liikunta, tupakointi, alkoholi).
- Kaikkia rintasyövän aiheuttajia ei tunneta.
- Yksittäisen ihmisen kohdalla on mahdotonta arvioida tiettyä syytä sairastumiselle.
- 5-10% rintasyövistä on perinnöllisiä.

Rintasyövän ennuste

- Yli 30 prosentilla sairastuneista ei ole yhtäkään edellä mainituista riskitekijöistä-> toisaalta kaikki eivät sairastu, vaikka riskitekijöitä olisi useita.
- Jokainen rintasyöpä on erilainen ja hoito valitaan yksilöllisesti*.
- Tilastojen mukaan noin 91% kaikista rintasyöpään sairastuneista on elossa viiden vuoden kuluttua sairauden toteamisesta.
- Rintasyövän yksilöllinen ennuste on kuitenkin monen tekijän summa.
- Rintasyövän ennuste on koko ajan parantunut johtuen syövän varhaisesta toteamisesta ja hoitojen kehittymisestä.

Rintasyöpä
miehellä

Samalla
henkilöllä SEKÄ
rinta- ETTÄ
munasarjasyöpä

Rinta- TAI
munasarjasyöpä
alle 40-vuotiaalla

Geenimuutokset

Tietynlainen*
rintasyöpä

Rintasyöpä
kahdella alle
50-vuotiaalla

Kaksi
munasarja-
syöpää

Muita syöpiä
nuorella iällä

Milloin kannattaa aloittaa perinnöllisyys selvitykset?

Mitä useampi
lähisukulainen
sairastuu, ja mitä
nuorempana, sitä
todennäköisempää
on, että suvussa
periytyy geeni-
muunnos, joka voi
aiheuttaa syöpää.
Itse syöpä ei
kuitenkaan periydy.

Jos itsellä tai
lähisukulaisella
esiintyy jokin kuvassa
mainituista asioista,
kannattaa aloittaa
perinnöllisyys selvi-
tykset.

Lisätietoja:
Syöpäjärjestöjen
periytyvyysneuvonta.

RINTASYÖPÄ JA PERIMÄ

Suositus, jos on todettu kohonnut riski sairastua:

- säännölliset tutkimukset aloitetaan 25-35-vuotiaana tai 5 vuotta aikaisemmin kuin suvun nuorin rintasyöpään sairastunut
- säännöllinen rintojen omatarkkailu
- kerran vuodessa mammografia ja ultraäänitutkimus

Rintasyöpä miehillä

Riskitekijöitä:

- Suvussa esiintyy rintasyöpää
- Perimä (geenimuutokset, kromosomipoikkeavuus*)
- Poikkeava estrogeeni/testosteroni –suhde
  - Syitä: ylipaino, runsas alkoholin käyttö, maksakirroosi, eturauhassyövän estrogeenihoito
- Miehet sairastuvat naisia keskimäärin vanhemmalla iällä
- Diagnoosi saattaa viivästyä, koska ei osata epäillä** -> ns. naisten sairaus

Terveyttä edistäviä valintoja

- Keinoa rintasyövän estämiseksi ei ole, mutta terveelliset elintavat voivat jonkin verran vähentää syöpäriskiä.
- Liikunta voi vähentää rintasyöpäkuolleisuutta ja syövän uusiutumisen riskiä. Lisäksi se auttaa selviytymään paremmin syöpähoitojen haittavaikutuksista.
- Ravitsemus: Viralliset ravitsemussuositukset ja välimerellinen ruokavalio edistävät yleistä hyvinvointia ja mahdollisesti myös syöpäterveyttä.
- Alkoholi: Suositeltavaa on mahdollisimman vähäinen käyttö.
- Painonhallinta: Tavoitteena painoindeksi arvojen 18.5-24.9 välillä.

Rintojen tutkiminen

- Rintojen säännöllinen omatarkkailu
- Lääkärin kliininen tutkimus
- Mammografia
- Rintojen ultraäänitutkimus
- Tarvittaessa magneettitutkimus
- Kudosnäyte
- Seulontamammografia:
  - Kuvaukseen kutsutaan 50-69 -vuotiaat naiset
  - Kuvaus tehdään kahden vuoden välein
  - Seulontakuvauksessa löydetään n. 40% rintasyövistä

